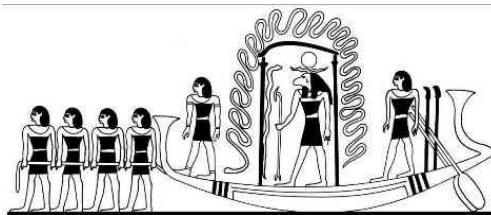

MEHEN Nieuws (10)

1 maart 2012

MEHEN, Studiecentrum voor het oude Egypte

Beste donateurs en liefhebbers van Egypte,

Door allerlei activiteiten is MEHEN Nieuws iets later dan gepland, maar het staat weer boordevol nieuws en foto's. Om te beginnen kunnen wij u meedelen dat Mehen in dit jaar van haar 10-jarig bestaan ruim 100 donateurs heeft! Alle donateurs nogmaals hartelijk dank voor uw donatie. Zoals in het vorige Mehen Nieuws was aangekondigd is er inmiddels € 250,-- donatie overgemaakt naar prof. dr. Ch. Bonnet in Genève voor het Kerma-project. Tijdens de succesvolle Dachlareis hebben wij prof. dr. O.E. Kaper een donatie van € 1.250,-- kunnen toezeggen voor het Dachla Oase Project. Hieronder een foto waar prof. Kaper het reisgezelschap aan het uitleggen is op het opgravingsterrein van Kellis. In het volgende Mehen Nieuws volgt een verslag van deze reis.

(foto Jan Koek)

Langzaam maar gestaag wordt de website www.mehen.nl gevuld met goden en farao's, de tentoonstellingsagenda wordt nog steeds punctueel bijgehouden door Ingrid van Sprakelaar. Mocht u reisplannen hebben, kijkt u in de agenda of er toevallig een tentoonstelling over het oude Egypte in de buurt is. Ook de lijst met musea met Egyptische collecties is nu nagenoeg volledig. Verder zal Mehen dit jaar nog twee reizen organiseren, een lang weekend naar Stockholm in juni en een studiereis van twee weken naar Luxor eind september/begin oktober. Ook zal Mehen met twee lezingen bijdragen aan de tentoonstelling "Tuinen van de farao's" in het RMO te Leiden. De komende zomercursus zal gaan over "Monumenten uit het Middenrijk". Verderop leest u over deze activiteiten meer.

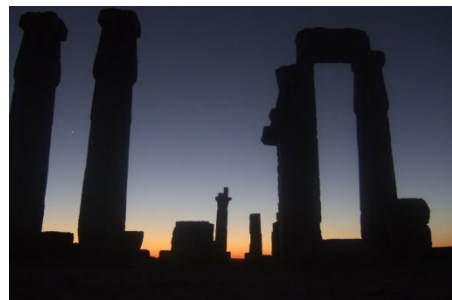
Van 26 november tot 9 december 2011 heeft Mehen onder leiding van Jan en Bep Koek een wel zeer bijzondere en avontuurlijke rondreis door de Soedan gemaakt. Het was een kleine groep van 11 personen. Voor mij was het een langverwachte wens die uitkwam, ik wilde al heel lang dit prachtige land zien. Wat mij het eerste opviel aan de Soedan is dat het in veel opzichten lijkt op Egypte, ik voelde me, samen met veel andere reisgenoten, gelijk "thuis", maar het was toch anders. Er zat toch ook een tikkeltje "Afrika" in. Wat mij als tweede opviel was dat er vrij veel roofvogels rondvlogen. Valken en wouwen, en dan niet een, maar meerdere bij elkaar. Die vogels zagen we door heel Soedan. Samen met de welbekende groene bijeneter, die ook in Egypte voorkomt. Wat ik hier in de Soedan wel miste waren de vele witte nijlreigers die je in Egypte niet weg kan denken uit het straatbeeld. Overal zie je deze vogels, maar hier in Soedan toch wel heel weinig. Ik kon ze op een hand tellen, maar heb ze wel gezien. Opvallend ook was dat naarmate we naar het noorden gingen, dus richting Egypte, ze iets vaker voorkwamen dan in het zuiden waar ik ze niet heb gezien. Khartoum, tja dat voelde Egyptisch aan, we hebben het Nationaal Museum in Khartoum bezocht en veel bekende stukken gezien. Opmerkelijk was, vond ik zelf, dat de naam "aton" aanwezig was in dit museum. Later zou tot mijn verbazing blijken dat Achnaton veel had gebouwd in Soedan, en ik als Achnatonliefhebber vond dit natuurlijk geweldig. De volgende plaats die we bezochten was Naga. Toen we Khartoem achter ons lieten en de woestijn inreden, kwam het tikkeltje Afrika tevoorschijn. Woestijn, met hier en daar "savanneachtige" streken met bomen. Ik verwachtte telkens een giraf te zien, maar het bleek dan een kameel (of eigenlijk een dromedaris) te zijn. Die trouwens niet voor een giraf onder doet, daar deze dieren ook van bomen eten, en mij vanuit de verte wel een klein beetje aan een giraf deden denken. De Naga tempel, gewijd aan Apedemak, was heel mooi, zeer indrukwekkend. Het viel me op dat het zand ook roder was dan in Egypte. We hebben nog veel meer prachtige plaatsen en tempels bezocht, o.a. Moessawarat es-Soefra. De Nuripiramiden, met de piramide van Taharka wat de grootste piramide in Soedan is. Natuurlijk Meroë met zijn prachtige piramides, in een mooi woestijnlandschap. Ook de Gebel Barkal mocht tijdens deze reis niet ontbreken. Met aan zijn voet het museum, tempels en de Gebel Barkal piramiden. Deze heilige berg hebben we beklommen om vanaf boven de zonsondergang achter de piramides te aanschouwen. Prachtig! Het was magisch om vanaf deze berg de zon te zien ondergaan. De voettocht naar beneden door het zand was een van mijn hoogtepunten. Je "gleed" als het ware naar beneden. Dit heb ik later deze week dunnetjes over kunnen doen op de zandheuvel bij Gebel Dosha waar wat rotsinscripties waren te zien en een rotskapelletje van Djehoetemes III.

Uitzicht vanaf de Gebel Barkal

Wouw

Zonsondergang bij de tempel van Soleb

Ook hebben we in Kerma de beide defuffa's gezien en we zijn rondgeleid door Prof. Charles Bonnet bij de westelijke defuffa. In het museum van Kerma zijn we ook door hem rondgeleid, hier zijn o.m. de beroemde beelden van o.a. Taharka, Aspelta en Tanoetamon opgesteld die in Dokki Gel zijn gevonden. Ook zijn we in Toembos geweest, uitzicht op het 3e cataract en hier vonden we prehistorische inscripties, maar ook stèles, o.a. van Djehoetemes I en Amenhotep III. Daarna hebben we Soleb met de tempel van Amenhotep III bezocht. Deze schijnt toen hij nog intact was, groter te zijn geweest dan de Amontempel van Amenhotep III in Luxor. Ook hebben we Sedeinga bezocht. Hier werd opgegraven en we zijn rondgeleid door Claude Rilly. Vervolgens de tempel van Amenhotep III gezien, gewijd aan Teje, hier is de beroemde voorstelling van Teje te zien als sfinx. Daarna een fantastische boottocht gemaakt naar het Sai-eiland met overblijfselen van een kerk en een meroïtische tempel bij een groot fort. Op de weg terug hebben sommigen van ons een echte krokodil het water in zien glijden vanaf de kant. We hebben ook Sesebi bezocht met een tempel van

Achnaton. Hier was mijn verbazing groot, te ontdekken dat zelfs Achnaton hier in de Soedan tempels had laten bouwen! Seti I heeft deze tempel geïsurpeerd, maar je ziet nog duidelijk de heupen van Achnaton op een van de drie zuilen die er nog staan. We hebben ook Dokki Gel bezocht waar we de plaats hebben gezien waar de beroemde beelden zijn gevonden die nu in het museum bij de defuffa staan. Wederom werden we rondgeleid door Charles Bonnet. Hier hebben vele farao's gebouwd, onder anderen Achnaton. Ook bezochten we Kawa, wat vroeger bekend stond als de "Gempaaton". Hier had Achnaton ook een tempel gebouwd, de restanten die nu zichtbaar zijn behoren tot de tempel van Taharka, die zijn tempel bovenop de tempel van Achnaton heeft gebouwd. Heel veel gezien dus. Hoewel de tempels niet zo goed bewaard gebleven zijn als in Egypte, kregen we dankzij de uitleg van Jan Koek en de verstrekte plattegronden toch een goed beeld van de tempels.

De accommodaties waren ook een groot avontuur. Maar dat hoorde erbij. Als hier een 5-sterrenhotel had gestaan, dan was het niet echt gepast geweest voor deze reis. Zo hebben we twee nachten in een "spinnenhotel" overnacht. Bij mij op de kamer zat in elke hoek wel een spin, net als in het restaurant. Ook hebben we twee nachten in een hotel overnacht waar veel mieren liepen, en sommigen van ons (ik niet gelukkig) hadden ook last van muggen. Het toilet in de hotels was eenvoudig: een "frans toilet" met doortrekmogelijkheid. De douche.. tja die was altijd koud. Ook in totaal drie nachten bij een echte prins doorgebracht. Hier hadden ze wel 2 wc-potten. Douches waren koud, maar er was een douche met warm water en daar hebben we allemaal dankbaar gebruik van gemaakt, konden we onze haren eindelijk eens wassen, al dat zand wat in ons haar zat! We konden onze tanden poetsen bij een wasgelegenheid met 3 kranen buiten op een soort binnenhofje, waar ook de toiletten waren. Een groot avontuur dus. Ook hebben we in Soleb twee overnachtingen gehad in een soort Nubisch onderkomen, waar het toilet, tja.. alleen een gat in de grond was met een emmer water ernaast. Ook hier een binnenhof met een paar kranen om de tanden te poetsen en te wassen. Geen elektriciteit, ze hadden een generator die 3 uur per dag ('s avonds) werd aangezet, 3 stopcontacten met 11 mensen met batterijen en mobiele telefoons die opgeladen moesten worden... We hebben het gehaald. Toch een prachtig onderkomen, met uitzicht op de Solebtempel, wat wil een mens nog meer? Sterren, heel veel sterren in de nacht, ook in de andere accommodaties zichtbaar aan de hemel. Het eten werd overal klaargemaakt door onze "eigen kok". Het was lekker, maar alles werd van tevoren klaargemaakt en was dus koud als we het opgediend kregen, helaas. Heel vreemd; gedurende het verloop van de reis werd het eten trouwens wel warmer. Bij de prins en in het Acropole hotel kregen we een heerlijke, echte warme maaltijd. Na het eten hadden we meestal nog een briefing over de afgelopen dag en de volgende dag. We eindigden waar we begonnen, in Khartoum, in het Acropole hotel, met een echte wc en een douche met warm water! Echt al met al een geweldige reis, en een groot avontuur!

Meroepiramiden

Prachtige maan

Tempel van Naga

Lezingen

woensdag 14 maart 2012

Jan Koek: *"Herrie in het hiernamaals"*

Welke geluiden komen er voor in het dodenrijk en wat is de betekenis van al die geluiden?

dinsdag 17 april 2012

Jan Koek: *"De rol en de betekenis van het nijlpaard in het oude Egypte"*

zaterdag 28 april 2012

dr. Christian Greco: *"Het Boek van de Dag en de Nacht"*.

woensdag 23 mei 2012

dr. Jan Wieringa: "Privétuinen in het oude Egypte"

woensdag 13 juni 2012

Jan Koek: "De botanische tuin in de tempel van Karnak."

Voor al deze lezingen geldt aanvang 14.00 uur, in het RMO te Leiden.

De prijs voor de eerste drie lezingen is € 12,50 en € 10,-- voor donateurs. De prijs voor de twee lezingen over de tuinen bedraagt € 10,-- en € 7,50 voor donateurs en leden van RoMeO. De prijs is exclusief de toegang tot het museum.

Meer informatie zie www.mehen.nl (onder lezingen).

Zoals vermeld bestaat Mehen in 2012 10 jaar en hoopt dat gezamenlijk met de donateurs te vieren tijdens de Mehendag op zaterdag 30 juni 2012 in het Rijksmuseum van Oudheden te Leiden. Sprekers zijn dan prof. dr. O.E. Kaper (onderwerp over de Dachla Oase) en Jan Koek (De hyena in het oude Egypte). Aanvang 13.00 uur. Geeft u zich op via de website of per telefoon.

Detail van de kapel van Senwosret I te Karnak en de tempel op de Thotberg (foto's Jan Koek)

Zomercursus "Monumenten uit het Middenrijk"

Ook dit jaar zal de zomercursus in de gemeentenzaal van de Doopsgezinde Gemeente Utrecht worden gegeven. De cursus zal zijn op woensdagmiddag 8 en vrijdagmiddag 10 augustus en donderdag 9 augustus de gehele dag. De zomercursus "Monumenten uit het Middenrijk" zal veel hoogtepunten behandelen uit deze tweede bloeiperiode van het oude Egypte. Het cursusgeld bedraagt € 110,--, voor donateurs € 95,-- incl. syllabus.

Graciella Roosien zal ingaan op de achtergronden van de piramiden van het Middenrijk, deze piramiden bevinden zich in Lisjt, Hawara, Lahoen en Dasjoer.

Jan Koek zal een korte chronologische inleiding geven en de volgende monumenten behandelen:

- de kapel van Senwosret I te Karnak
- de tempel van Medinet Madi
- de tempel van Montoehotep II te Deir el Bahri
- de graven van Chnoemhotep en Baki te Beni Hassan
- de graven van Oechhotep en Senbi te Meir
- graven van Wacha I en II te Qau el Kebir, de grootste particuliere graven uit het Middenrijk
- het graf van Hapidjefa I te Assioet
- de Horustempel bovenop de Thotberg in Luxor

Voor meer informatie en aanmelden: www.mehen.nl (onder cursussen/lezingen).

Themareis De Graven van Thebe-West
Studiereis naar Egypte met locatie Luxor

Het doel van de reis is de bestudering van de edelengraven in Thebe-West, tijdens de reis zal geprobeerd worden alle toegankelijke graven te bezoeken en de betekenis te duiden. Onderdeel van deze reis is tevens de conferentie "Thebe in het 1^e millennium v. Chr." die in deze periode zal plaatsvinden. Onderwerp van deze conferentie zal met name de graven in het Assasif zijn, incl. een bezoek aan deze graven. Deze conferentie wordt georganiseerd door de opgravers in het Assasif. Tevens zal Mehen facultatieve dagexcursies organiseren naar:

- de tempel van Abydos
- de Wadi Hammamat en de tempel van Dendera
- de tempel van Esna en El Kab

Irynefer in de zonnebark met de benoevogel, Deir el Medina (foto Jan Koek)

Periode: vrijdag 28 september t/m vrijdag 12 oktober 2012

Verblijf: Isishotel te Luxor op basis van halfpension

Maximaal 15 deelnemers!

Prijs: € 1.390,--, voor donateurs € 1.350,--.

Inclusief:

- vlucht Amsterdam-Luxor v.v.
- luchthavenbelasting en veiligheidstoeslag
- transfer luchthaven naar hotel en v.v.
- Isishotel op basis halfpension
- toegang tot de 4-daagse conferentie "Thebe in het 1^e millennium v. Chr."
- reisbegeleiding Jan Koek

Lezingen van Het Huis van Horus

woensdag 14 maart 2012: Nico Staring, Faraonisch Egypte, een staat zonder steden?

woensdag 11 april 2012: G. Broekman, De Libische Periode in Egypte.

Voor verdere informatie www.huisvanhorus.nl

Schitterend Stockholm

Vijfdaagse reis in juni naar de mooiste stad van Scandinavië

Stockholm heeft in het Medelhavsmuseet een interessante Egyptische collectie, op korte reisafstand met de trein is tevens een Egyptische collectie in het museum Gustavianum te Uppsala te bewonderen. Aanleiding genoeg om deze steden met een bezoek te vereren.

Bovendien is Stockholm een mooie stad met diverse musea en bezienswaardigheden. De bekendste musea zijn het Vasamuseum met het enige nog bestaande 17e eeuwse schip; het Nationaal Museum met een prachtige collectie schilderijen; het Museum voor Moderne Kunst met o.a. werken van Dali en Picasso; het Natuurhistorisch museum. Ook is het stadhuis, waar jaarlijks de uitreiking van de Nobelprijzen plaatsvindt, een bezoek meer dan waard.

(foto internet)

Stockholm is een grote internationale stad met veel winkelmogelijkheden en een rijk cultureel leven. De stad Stockholm is meer dan 700 jaar oud, ligt verspreid over 14 eilanden en kijkt trots uit over de Oostzee. Zo ongeveer alle buitengewone locaties van Stockholm zijn te voet bereikbaar en dat is ook de perfecte manier om de stad te bekijken. Een boottocht maken kan ook en daarbij treden weer andere facetten van de grootste en waarschijnlijk mooiste stad van Scandinavië op de voorgrond.

Periode: donderdag 14 juni t/m maandag 18 juni 2012

Verblijf: 3*** hotel

Prijs: wordt zeer binnenkort op de website bekend gemaakt

Inclusief:

- vlucht Amsterdam-Stockholm v.v.
- luchthavenbelasting en veiligheidstoeslag
- hotel op basis logies/ontbijt
- rondrit door Stockholm
- reisbegeleiding Jan Koek

Egyptische collectie Kinskipaleis te Praag

Praag kent twee musea met Egyptische collecties, het Naprstekmuseum en het Kinskipaleis. Het eerstgenoemde museum is een volkenkundig museum, waar de Egyptische collectie niet altijd permanent tentoongesteld wordt. Het Kinskipaleis bevat voornamelijk een Aziatische kunstcollectie, daarnaast enkele zalen met klassieke kunst en een zaal met Egyptische kunst.

Hoewel het dus een klein aantal objecten betreft is het toch de moeite waard om naar binnen te gaan, er staan namelijk twee bijzondere bootmodellen. Het ene bootmodel met de grafeigenaar aan boord heeft op de achtersteven een slang, terwijl de voorsteven de kop heeft van een mij tot nu toe onbekend dier. Mocht iemand suggesties hebben over deze kop dan horen wij dat graag, hieronder een foto van dit bootmodel en een detail van de dierenkop. Op het tweede bootmodel eindigt de voorsteven in een ramskop en de achtersteven in een antilopenkop.

Bootmodel met slang op de achtersteven en voorsteven met dierenkop (foto's Jan Koek)

Verder bevat de collectie een aantal mummiekisten, waaronder een zogenoemde stolakist van Anchefenchonsoe, 22^e dynastie uit Thebe, en een mummiekist van Gamhoed, uit de Romeinse Tijd. Verder zijn er enkele sjabti's en beeldjes, tevens wat vaatwerk uit het grafcomplex van farao Neferefra in Aboesir en faience inlegwerk uit grafcomplex van Chentkoe-es II, eveneens in Aboesir. Tenslotte noem ik nog een reliëf van kalksteen met een afbeelding van Taharka, gevonden in Memfis.

Nieuwe tentoonstellingen (Ingrid van Sprakelaar)

NEDERLAND

* Leiden, RMO, van 20-1 t/m 11-3-2012

De Gloed van Lapis Lazuli (moderne kunst op basis van Egyptische beelden)

* Leiden, RMO, van 26-4 t/m 2-9-2012, Tuinen van de Farao's

* Nijmegen, Valkhof, van 24 maart t/m 12 augustus 2012

Waarom godinnen zo mooi zijn: liefde en schoonheid in de oudheid

CHINA

* Shanghai, zomer - eind 2012: reistentoonstelling Quest for Immortality: The Bolton Museum Collection

DUITSLAND

* Berlijn, Zwei Kisten aus Leipzig. Seit dem Zweiten Weltkrieg verschollene Objekte kehren nach Berlin zurück. Van 7-2 t/m 25-3-2012

* Bonn, Grenzen des Totenbuchs, van 2 maart t/m 20 mei 2012

* Darmstadt: Kleinplastik aus Ägypten. Van 15-2-2012 t/m onbekend

* Iphofen, Ägypten im Exlibris, 22-4 t/m 9-9-2012

* Keulen, voorjaar 2013: Aquarellen van Bittner (1786-1851)

* Leipzig, aankondiging van een Steindorff-tentoonstelling, vanaf 2-5-2012

* Stendal, 17-7-12 t/m 16-10-12: Aquarellen van Bittner (1786-1851)

* Korbach, t/m 29-4-12: een scholierententoonstelling

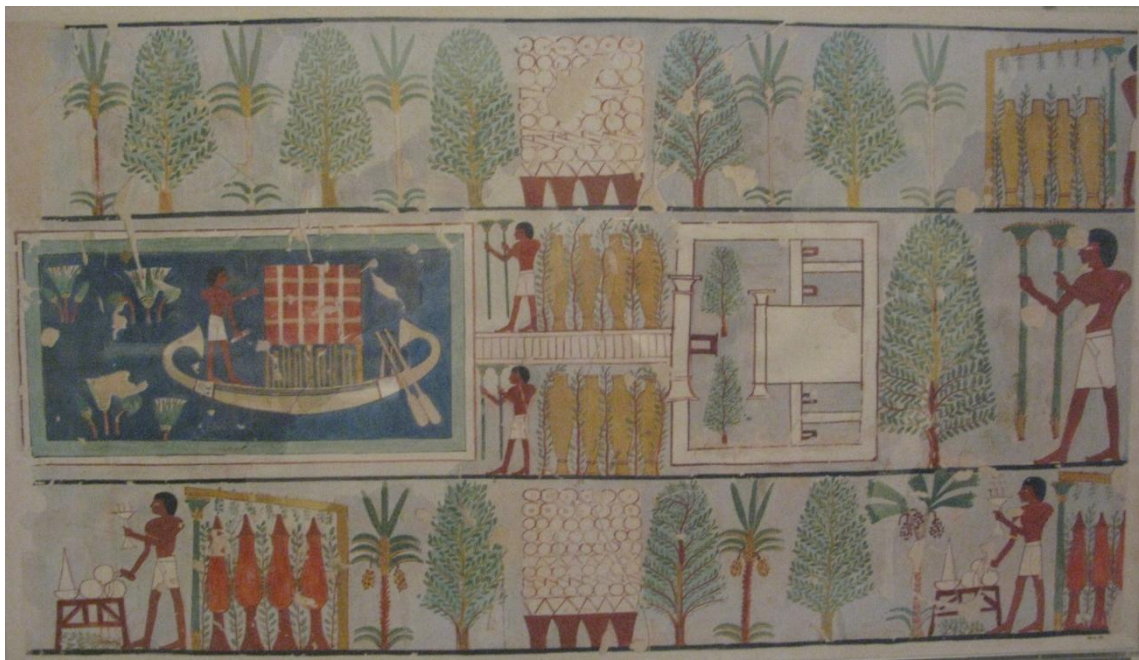
* Würzburg: Gott weiblich. Van 5-5-2012 t/m 25-8-2012

Verlengingen (meer dan 1 maand):

* Frankfurt: Tutanchamun, verlengd van 29-4-12 t/m zomer 19 augustus?

* Wiesbaden: Tutanchamun Ägypten-Ausstellung, verlengd van 31-12-11 t/m 31 maart 2012.

* Würzburg, Kultorte, Mythen, Wissenschaft und Alltag in den Tempeln Ägyptens, verlengd van 11-2 t/m 14-4-2012

Tekening van de Garis Davies uit het graf van Minnacht, regering Amonhotep III (foto Jan Koek)

FRANKRIJK

* Châteauroux, Le retour de la momie du Musée Bertrand, van 25-2-12 t/m permanent (er wordt een minieme Egyptische afdeling gevormd)

* Châteauroux, van 25-2 t/m 2-6-2012: Bonaparte en Egypte: une campagne savante (1798-1801)

- * Dreux, Parfums d'Égypte, van 7-2 t/m 14-3-2012
- * Parijs, van 23-3 t/m 23-7-12: "Le Crépuscule des Pharaons: Chefs-d'oeuvre des dernières dynasties égyptiennes" (was: "Des Pharaons noirs à Alexandre le Grand")
- * Parijs, Replica's van Toetanchamon, van 12-5 t/m 1-9-2012

De zgn groene kop uit Berlijn, te zien in Parijs (foto's Jan Koek)

GROOT-BRITTANNIË

- * Carlisle, van 10-3 t/m 10-6-2012: Secret Egypt, Unravelling truth from myth
- * Cambridge, Hoofdsteden, verlengd t/m 25-3
- * Londen, Petriemuseum, van 7-1 t/m 31-3-12: Luxor-schilderijen

HONGARIJE

- * Boedapest, Mummies, verlengd tot 1-7-2012

ITALIË

- * Napels, t/m 10-4-2012: Op het spoor van Champollion (eerder in Florence)
- * Rome, gesneden stenen incl. scarabeeën: permanent

JAPAN

- * Osaka, Toetanchamon tentoonstelling van originele objecten, van 17-3 t/m 3-6-2012
- * Tokyo, Toetanchamon tentoonstelling van originele objecten, van 9-8 t/m 9-12-2012

OOSTENRIJK

- * Salzburg, van 4-5 t/m 1-7-2012: Aquarellen van Bittner
- * Mistelbach, stukken uit Florence, van 24-3 t/m 28-10-2012

POLEN

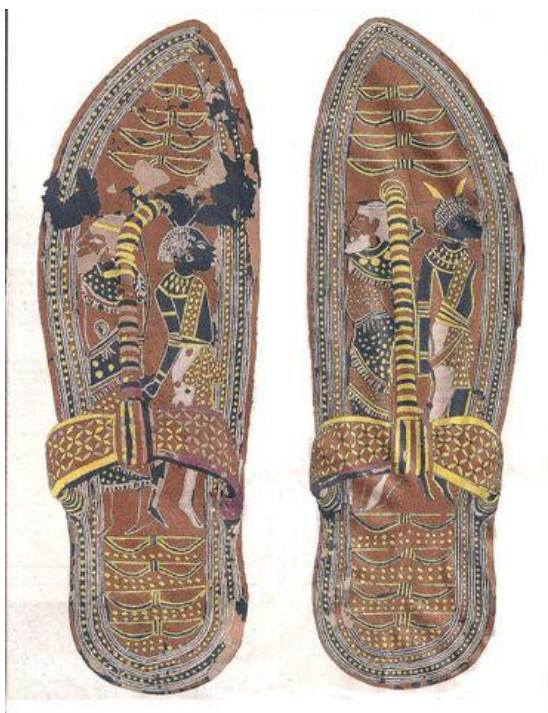
- * Warschau, t/m 31-5-2012: Tyszkiewics' opgravingen

TAIWAN

- * Kaohsiung, maart - juli 2012: Quest for Immortality: The Bolton Museum Collection

VERENIGDE STATEN

- * Boston: Jewels, Gems and Treasures: Ancient to Modern. Van nu t/m 25-11-2012
- * Chicago, Field Museum, van 17-2 t/m 22-4-12: Opening the Vaults: Mummies
- * Bryn Athyn, Sacred Stories: Scripture, Myth, and Ritual, van 5-2 t/m 23-6-2012
- * Houston, van 18-3 t/m 29-7-2012: Egyptomania
- * Idaho Falls, van 15-6 t/m 24-11-2012: replica's Toetanchamon
- * Los Angeles, van 23-5 t/m 31-12-2012, Cleopatra-tentoonstelling
- * Reading, Nefrina's World met geleend mummiemasker, van 13-1 t/m januari 2013
- * Reno, van 26-1 t/m 23-5-2012 replica's Toetanchamon
- * Richmond, 24-2 t/m 29-6-2012: mummie Ti Ameny Net
- * Tacoma: Mason and the Mummy, zakenman koopt mummie, van nu t/m 30-11-2012
- * Tampa, vanaf 27 april 2012: reistentoonstelling Mummies of the World
- * Urbana: A World of Shoes. Van 4-9-2012 t/m 10-2-2013; o.a. Egyptische sandalen

Sandalen van Toetanchamon (foto internet)

Masker Toetanchamon

ZWITSERLAND

- * Genève, vanaf voorjaar 2012: Faiences (ook even in Brussel)

Voor meer informatie zie www.mehen.nl of mail naar mehen@hetnet.nl of bel nr. 0318 – 471689.
Voor alle betalingen: rekeningnummer 67.19.36.387 t.n.v. B.J. Koek-Overvest e/o J.G. Koek te Elst.

Wij hopen u binnenkort bij één van onze activiteiten te ontmoeten en wij wensen u een mooi voorjaar toe!

Met vriendelijke groeten,
namens "Mehen"

Bep en Jan Koek